Lidický zpravodaj

leden 2023 · číslo 01 · ročník 27 · zdarma

Úspěšný vstup do nového roku, všechno dobré a pevné zdraví přeje Obec Lidice a redakce Lidického zpravodaje

Milí a milé,
dovolte mi přivítat vás nejen u nového čísla Lidického zpravodaje, ale především v novém roce 2023. Přeji vám ze srdce to nejlepší, spoustu štěstí, pevné zdraví a osobní spokojenosti. Ať vám tento rok přinese vše, co byste si přáli.

Míša Klapalová, vaše zpravodajka

JUBILANTI V MĚSÍCI LEDNU

Marie ŠTROUGALOVÁ
Irena SMUTNÁ
Marta SLAVÍKOVÁ
Jan FORMÁNEK
Věra ROSENKRANCOVÁ
Věra NEUMANOVÁ
Helena KLÍMOVÁ

Všem jubilantům přejeme pevné zdraví, hodně štěstí a spokojenosti ☺

VEŘEJNÁ KNIHOVNA LIDICE

Text: Jirka Černý, Míša Indráková, knihovna Lidice

Veřejná knihovna Lidice je otevřená každou středu od 15:30 do 17:30 hodin, poslední středu tohoto roku, tedy 28.12.2022, bude zavřeno.
V listopadu byl naskladněn nový soubor knih z výměnného fondu, který čítá 200 titulů. Přijďte si vybrat své čtení na dlouhé zimní večery.
V případě potřeby donáška knih až ke dveřím domova, neváhejte nás kontaktovat.
Email: knihovna.lidice@email.cz

Všem čtenářům přejeme klidný Advent a krásné prožití vánočních svátků. Ideálně v kruhu svých blízkých a s hezkou knížkou po ruce.

NOVÉ TRVALÉ ZMĚNY PID

Text: Ing. Filip Drápal, vedoucí odboru marketingu, tiskový mluvčí

K celostátnímu termínu změn jízdních řádů v neděli 11. prosince 2022 dochází k některým dílčím úpravám jízdních řádů autobusových linek PID ve Středočeském kraji, především v návaznosti na změnu časových poloh vlaků. Na vybraných linkách také dochází ke změně počtu spojů, úpravě školních spojů a vzniká také několik nových zastávek.

ZMĚNY JEDNOTLIVÝCH LINEK

307 Vybrané spoje v pracovní dny dopoledne jsou prodlouženy o úsek Unhošť-Kladno.
322 První spoj v pracovní dny do Kladna jede nově již z Nádraží Veleslavín (původně z Terminálu 1). Zrušen 1 spoj v pracovní dny dopoledne z Prahy do Kladna. Spoje ve špičkách pracovních dnů Kladno, aut. nádr., - Slaný, aut. nádr. Prodlouženy do/ze zastávky Kladno, Sítná.
323 Nová zastávka Středokluky i ve směru Praha.
332 U vybraných víkendových spojů Praha – Neveklov bude nově nutný přestup v Jílovém u Prahy.
342 Nová zastávka Středokluky i ve směru Praha.
365 Zrušen 1 spoj v pracovní dny odpoledne z Unhoště do Prahy.
372 1 spoj v pracovní dny ráno do Prahy a 1 spoj v pracovní dny odpoledne z Prahy prodloužen o úsek Zlosyň – Kralupy nad Vltavou.
386 1 spoj v pracovní dny odpoledne z Bratronic do Prahy jede nově až z Unhoště
389 Nový první spoj v pracovní dny z Nádraží Veleslavín do Slaného
592 1 spoj v pracovní dny ráno do Slaného jede ve Slaném nově přes zastávku U stadionu a nejede přes Mírovou a Rabasovu.
622 1 spoj v pracovní dny ráno do Kladna a 1 spoj v pracovní dny odpoledne z Kladna nezajíždí do Zájezdu, zrušen1 spoj v pracovní dny odpoledne z Okoře do Kladna.
629 1 pár spojů v pracovní dny ráno prodloužen o úsek Družec – Dolní Bezděkov
630 Nový posilový školní spoj v pracovní dny ráno Braškov, Toskánka- Kladno, Nám. Svobody. Vybrané spoje o víkendu nově neobsluhují zastávky Braškov a Braškov, Toskánka.
650 Pro vybrané spoje ve směru Slaný je zřízena zastávka Terezín, škola.

ZÁPIS Č.2/2022 z veřejného ustavujícího zasedání OZ Lidice konaného dne 23.11.2022 v 17:15 hodin v zasedací síni Obecního úřadu Lidice

Přítomni: T. Skála, M. Klapalová, B. Kučera, Ing. Monika Vaňhová MBA
Omluveni: V. Kellerová, M. Ramba, H. Kohoutová
Ověřovatelé: M. Klapalová, B. Kučera
Zapsala: Martina Toulcová
Zasedání zahájil místostarosta obce v 17:15 hodin, přečetl a doplnil program.
OZ program schválilo.

Program:

1) Projednání návrhu rozpočtu na rok 2023
2) Projednání Smlouvy o obstarání věci (Psí útulek Bouchalka)

3) Projednání žádosti Mysliveckého spolku Orel Lidice o finanční podporu na rok 2023
4) Projednání žádosti Tělovýchovné jednoty Sokol Lidice o finanční podporu na rok 2023
5) Projednání vypracování pasportu k doložení požárně bezpečnostního řešení stavby č.p. 163 na základě výzvy Stavebního úřadu Kladno
6) Různé a) Projednání Veřejnoprávní smlouvy o plnění úkolů obecní policie Kladno
   b) Projednání žádosti svatebního salonu Lidice o prodloužení nájemní smlouvy
   c) Projednání udělení odměny pro ředitelku MŠ Lidice
   d) Projednání navýšení počtu ukazatelů rychlosti pro radarové měření a kamer

AD1) Paní Holubová seznámila OZ s návrhem rozpočtu na rok 2023.
OZ tento rozpočet projednalo a vzalo na vědomí.

AD2) Místostarosta obce předložil OZ Smlouvu o obstarání věci (Psí útulek Bouchalka). OZ tuto smlouvu projednalo, schválilo a pověřilo starostku obce podpisem této smlouvy.
Hlasování Pro: 4 Proti: 0 Zdržel: 0

AD3) Místostarosta obce předložil OZ žádost Mysliveckého spolku Orel Lidice o finanční podporu na rok 2023. OZ tuto žádost projednalo a schválilo finanční podporu na rok 2023 ve výši 15 000 Kč.
Hlasování Pro: 4 Proti: 0 Zdržel: 0

AD4) Místostarosta obce předložil OZ žádost Tělovýchovné jednoty Sokol Lidice o finanční podporu na rok 2023. OZ tuto žádost projednalo a schválilo finanční podporu na rok 2023 ve výši 100 000 Kč.
Hlasování Pro: 4 Proti: 0 Zdržel: 0

AD5) Místostarosta obce předložil OZ výzvu Stavebního úřadu Kladno o součinnost a podnět k doložení požárně bezpečnostního řešení stavby nebo obdobné dokumentace stavby – Prodejny potravin a drogerie, Tokajická 163, 27354 Lidice. V archivu Magistrátu odboru výstavby se nedochovaly žádné dokumenty od tohoto objektu. Místostarosta obce podal návrh na vypracování pasportu k doložení požárně bezpečnostního řešení stavby č.p. 163. OZ tento návrh projednalo, schválilo a pověřilo starostku obce vypracováním pasportu.
Hlasování Pro: 4 Proti: 0 Zdržel: 0

AD6 Různé a) Místostarosta obce předložil OZ Veřejnoprávní smlouvu o plnění úkolů obecní policie Kladno. OZ tuto Veřejnoprávní smlouvu projednalo, schválilo a pověřilo starostku obce jejím podpisem.
Hlasování Pro: 4 Proti: 0 Zdržel: 0

AD b) Místostarosta obce předložil OZ žádost svatebního salonu Lidice o prodloužení nájemní smlouvy. OZ tuto žádost projednalo, schválilo a pověřilo starostku obce podpisem dodatku o prodloužení nájmu.
Hlasování Pro: 4 Proti: 0 Zdržel: 0

AD d) OZ na svém veřejném zasedání projednalo a schválilo navýšit ukazatele rychlosti v obci z důvodu zvýšení bezpečnosti a dále schválilo navýšení počtu kamer v ulici Tokajická dle nejnižší cenové nabídky.
Hlasování Pro: 4 Proti: 0 Zdržel: 0

Zasedání ukončeno v 18:05 hodin.

44 KROMĚŘÍŽ 16. ZÁŘÍ 2022

Text a foto: Antonín Nešpor, archiv OSL

O den dříve, po vysazení hrušně v ZŠ Novlíšeňská v Brně (o kterém jsem psal v předminulém Zpravodaji), jsme se ještě odpoledne přesunuli do Kroměříže. Nádherné město! Zde nás očekávala v pátek výsadba poslední letošní hrušně a to u budovy tamního gymnázia.
O průběhu celého slavnostně-pietního dne provedl zápis (už do druhého dílu naší kroniky), vyučující dějepisu pan Mgr. Evžen Petřík, jehož text uveřejňuji.
„V roce 2022 si Gymnázium Kroměříž připomíná 140 let od vzniku. Zároveň si ovšem připomínáme 80. výročí Lidické tragédie. Jsme proto velmi rádi, že v roce těchto dvou kulatých výročí naši školu navštívili manželé Nešporovi, kteří zastupují Občanský spolek Lidice. Seznámili nás nejen s osudy Lidic, ale také s odkazem Lidické hrušně, která byla před naší školou vysazena.
Hrušeň symbolicky stojí proti pamětní desce našeho absolventa prof. JUDr. Bohuslava Ečera, který předal strůjce Lidické tragédie čs. Justici.“ - Evžen Petřík

Dovětek.
Informace pro zvídavé čtenáře Zpravodaje. Na sociální síti „Facebooku“ existuje skupina nazvaná „Památná Lidická hrušeň“, kde jsou uváděny příspěvky k činnosti našeho Občanského spolku Lidice, tedy i výsadby dceřiných hrušní.

HOSTINEC BĚLOKY

Text a foto: Jarda Adamec, ilustrační foto

Malá přízemní stavba s dvorkem a bytem v Bělokách, na jejím štítě nápis HOSTINEC. Malá útulná hospůdka vedle Dolanského potoka, která měla malou formanku s přiléhajícím sálem a co já pamatuju od svých patnácti let, nikdy neměla cedulku Otvírací doba. Proč? Protože ke Krejčíkům, kterým hospůdka patřila po léta (jak říkával poslední majitel Pepa Krejčík, že hospůdku měl už jeho praděda), se chodilo nejen na pivo, ale i pro maso. Pan Krejčík provozoval taky řeznictví.

Od rána tam bylo otevřeno, chodilo se tam na svačiny, obědy i večeře. Vzpomínám, jak jsem vezl partu, která pracovala na vykládce vagonů na středokluckém nádraží, bylo devět hodin ráno, vrata ještě zavřená. Zabouchali jsme, z okna bytu na nás volal pan Krejčík: „Pánové, lidi šli domů v pět ráno a vy už mě taháte z postele.“

Za chvíli bylo otevřeno, vždy usměvavá paní Krejčíková nás uvítala, zatopím, aby vám bylo teplo pánové. Co si dáte, mám tam karbanátky, jitrnice, klobásy, ohřeju vám uzený žebra, zkrátka vždy bylo co nabídnout. Všechno vynikající za lidové ceny. Zašli tam i myslivci, vracející se z nočních čekání na srnce, nebo na divočáky. Potkal jsem tam staršího kamaráda, měl flintu s dalekohledem na věšáku a měl už vylepšenou náladu, povídám mu: „Václave, vystřel.“

Vyčítavě se na mě podíval a odpověděl: „Spolu jsme nepřišli, tak mě nebudeš vyhazovat.“ Já mu řekl, že jsem myslel z flinty. On se usmál a řekl: „To máš kliku.“ Pozvedl půllitr a zvolal: „Na zdraví.“

Seděli jsme při svačině dopoledne ve formance, do ní přiběhl Brok, lovecký pes pana Krejčíka, usedl proti němu a v hubě držel zajíce, kterého pánovi ukázkově aportoval. Pan Krejčík mu povídá: „To se dělá, pytlačit, zrovna když tu sedí hospodář!“ Přítomen byl pan Hájek, hospodář mysliveckého spolku Orel Lidice a Krejčík byl tohoto spolku členem.

Stavěl jsem se tam někdy i cestou z práce a potkával se s lidmi a kamarády, kteří měli pověst dobráka se zlatým srdcem, který měl rád recesi a pro legraci byl schopný udělat v podstatě cokoliv.
Scházeli se tam kamarádi ze širokého okolí a bylo nám dobře. Nechtěl bych obhajovat alkoholismus, ale mám rád vtipy, srandy, mám rád jakýkoliv kolektiv, rád si povídám s lidmi, zkrátka, zajdu na pivo. Odstřihnout se od emocí, špatných myšlenek, ve kterých se nedokážeme orientovat. Pijí všichni, je dobré si občas vyčistit hlavu. Na rozdíl od alkoholiků, rejpalů, protivů, co většinou končili v protialkoholních léčebnách, kolikrát neúspěšně.
Za mlada bylo těch srazů víc, v této době se pravidelně vídáme se spolužáky ze základní školy, kamarády z vojny potkávám v Berouně, kde jsme sloužili, pravidelně se vídám se spolužáky z průmyslovky a se spolupracovníky ze Středokluk máme pravidelné srazy v květnu a v září.
Bělocká hospůdka už má jiného majitele a je pouze jako bydlení. Takovou už nikde neznám, škoda, zbyly jen krásné vzpomínky.

VET CENTER – LIDSKÉ LÉKY NA BOLEST NEBEZPEČNÉ PRO PSY A KOČKY

Text a foto: Corinne Palma

I přesto, že by se léky na bolest podávaly našim mazlíčkům, s tím nejlepším úmyslem, může to někdy mít fatální důsledky. Léky, které jako lidé běžně užíváme, mohou zvířatům způsobit závažné zdravotní potíže a dokonce smrt. Dnes se podíváme na nějaké příklady.

Paracetamol, obsažený například v Panadolu či Coldrexu, je nebezpečný jak pro psy, tak pro kočky, pro oba je vysoce toxický.
Kočky mají nedostatek enzymu glukoronyltransferézy, který se užívá v játrech při detoxikaci paracetamolem. Následkem toho vzniká více toxického metabolitu, na jehož detoxikaci je využíván antioxidant glutathion, který v nedostatečném množství vede k poškození červených krvinek a nedostatečnému okysličování.
Příznaky v důsledky intoxikace paracetamolem u psů je selhání jater, otok obličeje, suché oči, žluté zabarvení očí či methemoglobinémie, kdy červené krvinky nejsou schopny přenášet kyslík. Pokud pes požere paracetamol, je vždy důležité se poradit s lékařem, který zhodnotí, zda je pes v nebezpečí vzhledem k jeho věku a hmotnosti.
U koček se příznaky intoxikace projevují již při malých dávkách a mezi tyto patří otok obličeje, cyanóza (fialovomodré zbarvení sliznic), methemoglobinémie, žloutenka či smrt.
K terapii se používá vyvolání zvracení, podání aktivního uhlí a N-acetylcysteinu k prevenci selhání jater, vitamin C a u koček cimetidin k utlumení tvoření toxických

metabolitů v játrech.
Další toxickou látkou pro naše mazlíčky je Ibuprofen, obsažený v Ibalginu, Brufenu či Voltarenu. Opět platí, že intoxikace je horší pro kočky a jak u nich, tak u psů dochází k tvorbě žaludečních vředů, zvracení, selhání ledvin či dokonce k záchvatům a kómatu. Opět se využívá vyvolání zvracení, podání aktivního uhlí a gastroprotektiv a infuze.
Kyselina acetylsalicylová, obsažená v Aspirinu či Acylpirinu, je také nebezpečná. Používá se k snížení srážlivosti krve, ale u zdravých pacientů vede k narušení srážlivosti a nadměrnému krvácení, zvýšení hladiny cukru v krvi a moči. Mezi projevy opět patří zvracení, nevolnost, žaludeční vředy, a dokonce oběhové a respirační selhání. Podáváme aktivní uhlí a sledujeme krevní obraz.
Ráda bych podotkla, že jsem zatím studentkou veterinární medicíny, a tak, než podstoupíte jakékoli vyšetření svého mazlíčka, měli byste konzultovat vlastního veterináře.
Pokud je nějaké téma, které vás zajímá (z pohledu medicíny, nebo chování zvířat), neváhejte mě kontaktovat na email: palmac04@gmail.com

INZERCE:

PALIVOVÉ DŘEVO
JEHLIČNATÉ ŠTÍPANÉ skládané délka 33 cm

Cena: 2.200 Kč bez DPH/PRMR

Místo prodeje: HALBOS Nábytek s.r.o., Těhule 11, Slaný- Kvíc
Tel: 312 522 045, email: zahradkova@halbos.cz

STUDIJNÍ POZNÁVACÍ POBYT V POLSKU

Text a foto: Jana Chourová Plachá

V rámci profesního vzdělávání se pracovníci Památníku Lidice zúčastnili třídenního studijního poznávacího pobytu v Polsku. Koncipovaný studijní zájezd se uskutečnil v termínu 26.-28. listopadu 2022. Cílem naší návštěvy byly dva památníky, jejichž posláním je upozorňovat na utrpení nevinných v průběhu druhé světové války.

Asi nikoho nepřekvapí, že první místo, které jsme navštívili, byl bývalý koncentrační tábor Osvětim. Zde jsme absolvovali komentovanou prohlídku obou areálů a odjížděli velmi zasaženi.
Smutné vyprávění o tragických osudech vězňů, nelidských podmínkách, ve kterých bojovali o holé přežití a svůj boj častěji prohráli, se zapsal hluboko do našich srdcí.
Asi nejsilnější expozicí byla místnost s dětskými botičkami a brýlemi a plynová komora, na jejíchž zdech se dodnes zachovaly škrábance umírajících obětí.

Méně známým památníkem, který byl dokončen teprve v květnu loňského roku a na který nás v rámci spolupráce upozornili kolegové zde působící, bylo Mauzoleum Martyrologii Wsi Polskich w Michniówě. Velkolepý architektonický projekt nacházející se v regionu Suchedniów je svým zpracováním naprosto unikátní.
Moderní expozice mapující osudy perzekuovaného polského venkova doslova vyráží dech. Všem prohlídku tohoto místa doporučujeme.

Domů jsme odjížděli značně emocionálně vyčerpaní, avšak vděční, že jsme dostali možnost se tímto způsobem dále vzdělávat a poznávat, jak se s historickými tématy, s expozicemi a s návštěvníky pracuje v sousedním Polsku.
Své zážitky stále zpracováváme a věříme, že je využijeme i při své práci v budoucnu.

VÝSTAVA BOLEST TĚCH DRUHÝCH V DOX

Text a foto: Jana Chourová Plachá, https://www.dox.cz/program/bolest-tech-druhych

Centrum současného umění DOX ve spolupráci s Památníkem Lidice pořádá výstavu Bolest těch druhých. Výstava potrvá do 16. dubna 2023.

Susan Sontag ve slavné eseji S bolestí druhých před očima (2003; česky 2011) navrhla zásadní přehodnocení obrazů bolesti, hrůzy a krutosti. Položila v ní důležitou otázku: jak lze zprostředkovat utrpení, které je pro ty, kteří ho sami nezažili, nepředstavitelné?

Cílem výstavního projektu Bolest těch druhých je zamýšlet se nad schopností umění vypovídat o válce, ale především nad naší (ne)schopností vztahovat se prostřednictvím umění k hrůzám války a k bolesti lidí, které zasáhla.

Vznik tohoto projektu podnítila neospravedlnitelná ruská invaze na Ukrajinu a nevýslovná zvěrstva, k nimž dochází už mnoho měsíců. Důležité však je, že hlavním tématem výstavy není válka na Ukrajině. A není to ani politika či ideologie. Chtěli bychom postihnout univerzální lidskou zkušenost – schopnost přiblížit se bolesti a utrpení druhých prostřednictvím umění.

Výstava uvede současnou malbu, fotografii, grafiku, videa a instalace umělců z různých zemí, zastoupeni jsou Andreas Serrano, Christian Boltanski, Gerhard Richter, Nikita Kadan a další. Historická umělecká díla zasadí dané téma do širších souvislostí.

Goyův cyklus Hrůzy války je drastickým mementem brutality, která v 19. století provázela boj Španělska za nezávislost. Promlouvá k nám toto dílo stejně jako válečné obrazy konfliktů 21. století? Může umění přinášet porozumění, které se liší od racionálního rozboru vlastního jiným přístupům?

Snad nikdy jsme nebyli tak „blízko“ válce jako nyní, kdy lidé, kteří se ocitli v ohnisku konfliktu na Ukrajině, v reálném čase sdílejí videa a zprávy. Díváme se na jejich srdceryvné příběhy a naslouchámе jejich plačícím hlasům. Je však možné opravdu pochopit bolest druhých, když válku sledujeme na obrazovkách z pohodlí našich domovů? A co k tomu může říct umění?

Výstavu doprovodí řada akcí pro veřejnost, například přednášky, besedy, debaty a vzdělávací programy pro školy i rodiny. K výstavě vyjde speciální publikace.

Kurátoři: Leoš Válka, Otto M. Urban, Michaela Šilpochová, Tomáš Glanc a Stefano Carini

Vystavující umělci: Hans Peter Alvermann, Ali Arkady, Christian Boltanski, Dario Bosio, Wilhelm Brasse, Sergey Bratkov, Jacques Callot, Robert Capa, Stefano Carini, Maurizio Cattelan, Dagmar

Demming, Otto Dix, Roger Fenton, Abel Gance, Francisco Goya, Stanley Greene, Gottfried Helnwein, Nikita Kadan, Zhanna Kadyrova, Bohuš Kubinský, Sasha Kurmaz, Kateryna Lysovenko, František Novák, Marsel Onysko, Claus Otto Paeffgen, Party Of The Dead, Gerhard Richter, Andres Serrano, Tim Shaw, David Shrigley, Chaim Sokol, Bohdan Sokur, Lena Stroganova & Alina Dykhman, Alexander Tinei, Rosemarie Trockel, Nick Ut, Matvei Vaisberg, Jitka Válová, Alina Yakubenko, Yōsuke Yamahata a Kamila Ženatá

Otevírací doba výstavy:
pondělí, úterý: zavřeno
středa-neděle: 12:00 – 18:00

GENERÁL GASTRO: RECEPTY OD ČTENÁŘŮ A NEBUĎ BÁBOVKA

SÝROVÉ ROHLÍČKY S ČESNEKEM

Text: Mirka Kofroňová

Těsto:
100g tvrdého sýra na kousky
500g hladké mouky
špetka soli
1 vejce
100g mléka
1 kostka čerstvého droždí
200g másla na kousky

Mazání:
40g česneku, 60g oleje, špetka soli

Mák, sezam, semínka nebo hrubozrnná sůl na posypání, rozšlehané vejce na pomazání.

Promíchat nastrouhaný sýr, mouku, sůl. Přidat jedno vejce, mléko, droždí a hněteme. Na půl hodiny do lednice. Lisovaný česnek, sůl, olej – připravíme mazání.
Na pomoučněném válu rozdělit na šest dílů, vyválet vždy kolečko a rozdělit na osm trojúhelníků. Namazat a smotat na pečící papír. Potřít vajíčkem a posypat dle libosti.

Pečeme na 180 stupňů Celsia zhruba 20-30 minut do zlatova.

KVĚTÁKOVÉ PLACIČKY SE SÝREM A BYLINKAMI

Text: Mirka Kofroňová

500g květáku
2 vejce
50g krupice z tvrdé pšenice
50g zakysané smetany
150g goudy na kostky
2 PL bylinek
½ ČL soli
¼ ČL mletého pepře

Květák uvařit, přidat všechny ingredience a rozmixovat. Pokud by těsto bylo řídké, přidat strouhanku. Smažit na másle nebo na olivovém oleji.

OŘECHOVÁ BÁBOVKA

Text: Michaela Klapalová

4 vejce
250 ml smetany ke šlehání
1 vanilkový cukr
1 prášek do pečiva
špetka soli
2 hrnky mletých ořechů (dávám klasicky vlašské, ale můžete zkusit namixovat klidně směs různých druhů nebo vyzkoušet například mandle či lískové)
1 hrnek polohrubé mouky
¾ hrnku cukru (používám třtinový, a někdy místo cukru použiji čekankový sirup)

Začneme vajíčky. Oddělte žloutek a bílek, žloutky dejte do mísy, ve které budete míchat těsto. Z bílků si ušlehejte pevný sníh.
Ke žloutkům přidejte oba cukry, promíchejte a přidejte ořechy. K této směsi přidávejte polohrubou mouku s kypřícím práškem. Vmíchejte smetanu a míchejte až budete mít příjemně hladkou směs.
Pak opatrně vmíchejte bílkový sníh.
Formu na bábovku vymažeme a vysypeme, vlijeme těsto a pečeme při 180 stupních zhruba 40 minut.

YULE: ZIMNÍ SLUNOVRAT

Text: Michaela Klapalová Foto: ilustrační

Ve středu 21. prosince 2022 nastane ve 22:47 hodin zimní slunovrat. Ten je také nazýván Yule (ze severského „jul“ což znamená kolo) a zároveň je prvním zimním dnem. Jde o symbolickou oslavu návratu světla po nejdelší noci v roce. Slunce je nejblíže nad obzorem, na své pouti po obloze Slunce dosáhlo obratníku Kozoroha a vrací se zpět k rovníku. Od této chvíle se začnou dny pomalu prodlužovat, a to až do letního slunovratu, který nastane 21. června.

Zimní slunovrat je také časem reflexe. A tak si stejně jako příroda v téhle době můžeme dopřát zastavení se, obrácení se do sebe a vnímání toho jemného hlasu uvnitř nás samých. Tento astronomický jev sledovali a oslavovali již naši předkové. Dle některých prastarých legend právě v tento den, kdy je síla Slunce nejslabší, dosahují spojené síly temna vrcholu svého působení na Zemi a hranice mezi naším světem a silami podsvětí mizí a světy se prolínají. Duše mrtvých se mohou svobodně pohybovat po světě. Slované často v tento den prostírali na večeři i zemřelým členům rodiny a na jejich počest bývá i připíjeno.

V tomto čase se ale musíme mít na pozoru, neboť na náš svět se nedostávají jen dobré duše, ale mohou se zde objevit i nebezpeční duchové. Nejspolehlivější ochranou byla blízkost posvátného ohně.

Dávná legenda také praví, že v tomto období došlo ke zrození boha Slunce. A zrození, to je nová pouť směrem k období růstu a obnovy. V duchovním smyslu nás vlastně upomíná na to, že stará cesta musí vždy zemřít, aby mohla začít nová.

Křesťanská tradice zdobení stromků má kořeny právě v těchto pohanských oslavách. Tehdy si rodiny nosily domů strom, aby uchránily duchy dřeva před chladem drsných zimních měsíců.

Drobné pochoutky se věšely na strom jako dary potravin pro duchy a na samý vrchol se dávala hvězda, a to pěticípá, neboť pentagram je magickým symbolem pěti živlů.

Již od starých dob bývalo zvykem věšet si doma jmelí – mělo zaručit štěstí po celý rok.

K tomuto dni se váže mnoho tradic, ale vy si jej můžete „oslavit“ po svém. Zapálit si svíčky, očistit prostor vykuřovadlem, ponořit se do sebe, zamyslet se nad uplynulým rokem… Můžete také v tento den svěřit papíru vše, co chcete pustit a odevzdat to ohni.

GENERÁL GASTRO: POVÍDÁNÍ O ČOČCE A HOJNOSTI DO NOVÉHO ROKU

Text: Michaela Klapalová Foto: ilustrační

Nevím, jak je to u vás, ale my míváme na novoroční oběd čočku. Je to tradice, dle které nám má čočka zajistit finanční hojnost po celý nadcházející rok. Já za sebe ale doporučuji čočku jíst po celý rok, protože čočka je velmi zajímavá potravina, která je s největší pravděpodobností součástí lidského jídelníčku od neolitu. Ostatně, píše se o ní i v Bibli. Pochází z oblasti Přední Asie a je jí na 50 druhů.

Její předností je určitě obsah bílkovin (patří jí třetí místo hned za sojovými boby a konopím). Kromě bílkovin má také vysoké procento vlákniny, komplexní i jednoduché cukry a patří mezi nízkoglykemické potraviny (což znamená, že se z ní cukry uvolňují pomalu, a to přesně chceme), tuku pak v čočce naleznete úplné minimum. Obsahuje také železo, hořčík, fosfor, draslík, zinek a selen. Železa je v ní opravdu hodně, bohužel je hůře vstřebatelné. Tomu můžeme pomoci, když doplníme čočku o surovinu bohatou na vitamin C. Tím může být například paprika, brokolice, růžičková kapusta, citron nebo špenát.

Z vitamínů v ní najdeme kyselinu listovou a další vitaminy skupiny B.

Čočka, stejně jako většina luštěnin, obsahuje oligosacharidy, které jsou důvodem nepříjemného nadýmání. Zmírnit je můžeme důkladným namáčením nebo vařením s různými bylinkami. Ideální cestou je zařazovat luštěniny do jídelníčku častěji, tím si na ně i naše střeva maličko „zvyknou“.

Čočku je třeba nejprve pořádně propláchnout pod studenou tekoucí vodou, tím jí zbavíte nečistot a prachu a poté ji namočte do nové čisté vody, udělejte tak přes noc nebo hned na několik hodin, 5 minimálně. Klidně můžete během namáčení vyměnit vodu. Vaříme ji zhruba půl hodinky (podle typu čočky), k ní můžeme přihodit i bylinky (majoránka, tymián, kmín, bobkový list, mořskou řasu, libeček či zázvor), bude pak lépe stravitelnější.

Její použití v kuchyni je opravdu všestranné, oblíbená je zejména červená čočka, kterou lze využít na pomazánky, kaše, pyré či polévky. Dále můžeme čočku využít do dhálů či karí, ale také například na karbanátky, placičky či „sekanou“. Zelená čočka najde své využití i v salátku a čočka Beluga je skvělá v gulášku či jako příloha k masu a rybám. Obligátní kombinace čočka a vejce je podle mého nesmrtelná. Čočku můžeme i naklíčit a jíst za syrova v salátu či jako ozdobu na chlebíku či míchaných vajíčkách. Takže v lednu čočce zdar! ☺

Myslivecký spolek Orel Lidice
Vás srdečně zve na tradiční
Myslivecko u zábavu
Konanou v kulturním domě ve Hřebči.
V sobotu 21.ledna 2023 od 20:00hod.
K tanci a poslechu zahraje skupina „Retro Band“
Bohatá zvěřinová tombola.
Vstupné: 200Kč

Reklama tiskárny

VEŘEJNÁ KNIHOVNA LIDICE – INFORMACE

Veřejná knihovna Lidice je otevřená každou středu od 15:30 do 17:30 hodin. Poslední středu tohoto roku (28.12.2022) bude zavřeno.

V listopadu naskladněn nový soubor knih (200 titulů) z výměnného fondu – přijďte si vybrat své podzimní čtení.

V případě potřeby donáška knih až ke dveřím domova – neváhejte nás kontaktovat!

Těšíme se na Vaši návštěvu a setkání s Vámi! Všem čtenářům přejeme klidný Advent a krásné prožití vánočních svátků. Ideálně v kruhu svých blízkých a s hezkou knížkou po ruce.

Jirka Černý a Míša Indráková, knihovna.lidice@email.cz

Lidický zpravodaj č.01/2023. Zdarma. Evidenční číslo: MK ČR E 10562. Vydavatel: Obec Lidice. Náklad 260 výtisků, 12x ročně. Uzávěrka příštího čísla: 20. 01. 2022 Vychází měsíčně pro obec Lidice. Periodický tisk územního samosprávního celku. Vydavatel: Obecní úřad, ul. 10. června 1942, čp. 161, 273 54 Lidice, tel. 312 253 083, email: lidice3@volny.cz, web: http://www.obec-lidice.cz/. Místo vydání: Lidice Připravuje: Michaela Klapalová. Vaše příspěvky a reakce prosím zasílejte: dozpravodaje@seznam.cz. Redakce děkuje za pochopení, že některé texty je třeba upravit či zkrátit. Za původnost a obsahovou správnost ručí autoři článků. Publikované články nemusí nutně vyjadřovat stanovisko OÚ či OZ Lidice. Redakce si vyhrazuje právo drobných úprav textu.

NEPROŠLO JAZYKOVOU ÚPRAVOU. Předáno do tisku dne: 17.12.2022

Roznášku v obci zajišťuje Jaruška Černá. ♥

Tiskne: ABSOLUTNOWEB, Luděk Bartoš, Palackého 123, Hřebeč, 27345, Tel.: +420 731 078 501, info@absolutnoweb.eu, www.absolutnoweb.eu